

Kleurringproject Raven; start 2013

stand van zaken t/m 2019

Hans de Vos Burchart

Vanuit GRIEL, de vogelringdatabase, is bekend dat over periode 1913-2013 er in totaal 429 raven

zijn geringd met alleen metalen ringen. Daarvan zijn er 48 (meestal dode; 45 in Nederland en 3 in buitenland) individuen teruggemeld die in Nederland geringd waren. Dat geeft een terugmeldingspercentage van: 11,2% (48/429).

In 2013 is het kleurringen van raven gestart. Een initiatief van WRN 't Gooi/Utrecht (Pascal Gijzen en Hans de Vos Burchart) en uitgegroeid tot de Raven Werkgroep Nederland. Door het actief contacten leggen met andere regio's en ringers worden elk jaar meer kleurringen aangelegd (zie figuur).

In de periode 2008-2019 zijn er in totaal 695 jonge raven vastgesteld op de bij ons bekende nestlocaties (n= 91). Daarvan zijn er 269 geringd met kleur- en metalen ring, 104 met alleen metalen ring en zijn er 322 raven niet geringd.

Vanaf 2013 zijn er dus 269 raven met kleurringen geringd (icm metalen ring).

In totaal zijn er in de periode van 2013 tot nu (= kleurringproject) 86 terugmeldingen binnengekomen allemaal van kleurringen (zie tabel). Een terugmeldingspercentage van 32% (86/269), bijna drie keer zoveel als in vergelijking met de periode met alleen metalen ringen (een eeuw!!). Dit zijn voor het overgrote deel terugmeldingen van nog levende vogels. Hier van zijn er 48 unieke terugmeldingen (48 verschillende exemplaren, 14% van het totaal gekleurringde raven, 55,8% van het aantal kleurring terugmeldingen). Het ringen met kleurringen heeft dus zeker effect op het aantal terugmeldingen en ongeveer een op de zeven van de gekleurringde vogels wordt teruggemeld!

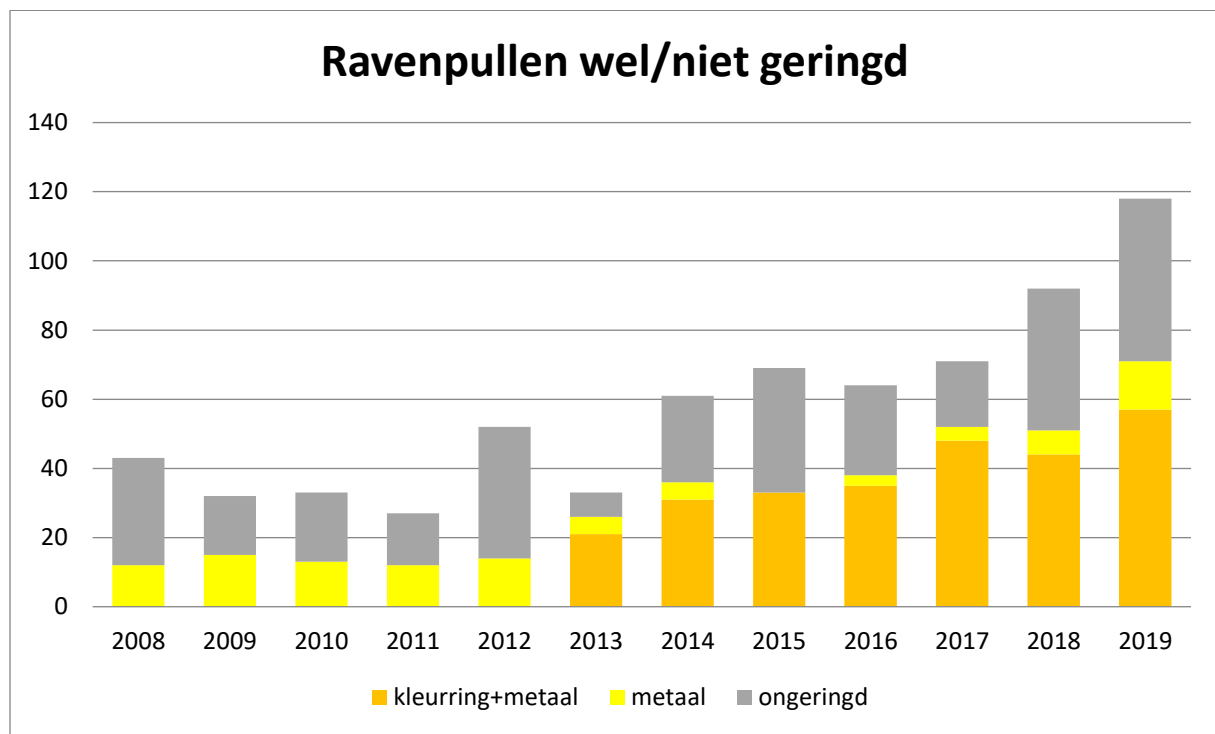
Van de 86 kleurring terugmeldingen zijn er 75 (87%) van raven jonger dan tweede kalenderjaar en de overige 11 (13%) zijn van vogels die een leeftijd hebben van het tweede kalenderjaar (tussen 2^e en 3^e kj).

Het kleurringproject loopt nu zeven jaar. Er is dus een relatief klein en jong bestand van gekleurringde raven. Mede daarom worden jonge raven, die veel zwerven, terug gezien maar zeker ook nog vaak gemist. De uitdaging is om meer te monitoren op pleisterplekken en alerter te zijn op kleurringen. Ook zal de populatie oudere raven met kleurring toenemen. Deze ouderen zijn biotoop vaster en zullen eerder worden waargenomen. Een voorbeeld is het ouderpaar Heidestein, waarbij een van de ouders gekleurringd is. Waargenomen in 2017; de ouder kan dus maximaal 4 jaar oud zijn. Helaas is de kleurring nog niet afgelezen om vast te stellen waar deze raaf vandaan komt.

Daarentegen werd in 2019 twee maal een gekleurringde raaf in een broedend paar waargenomen waarvan de kleurring kon worden afgelezen. Het betrof beide malen een voor het eerst vastgesteld nest. In het Amsterdamse Bos; de ge(kleur)ringde ouder (E34) was afkomstig uit het Spanderswoud Hilversum en daar ge(kleur)ringd in 2017 en 2 jaar oud.

De ander betrof een nest in Schoonloo (Dr). De ge(kleur)ringde ouder (C94) was afkomstig uit Nijeberkoop 2017 en ook (bijna) 2 jaar oud.

Deze waarnemingen zijn een bevestiging dat gekleurringde ouders in een biotoop in toenemende mate worden waargenomen. Maar het laat ook zien dat jonge vogels (rondom 2 jaar oud) al een broedpaar kunnen vormen. En dat is toch wel verrassend aangezien er in het algemeen werd aangenomen dat raven geslachtrijp zijn vanaf hun derde levensjaar.

Aantal ge(kleur) ringde raven 2008-2019	aantal terug meldingen 2008-2019	aantal terug meldingen met kleurring (vanaf 2013)	aantal 'unieke' terugmeldingen met kleurring	% 'unieke' terugmeldingen met kleurring	% 'unieke' terugmeldingen op totaal aantal kleurringen
373 wv 269 kleurring	92	86 32%	48	55,8%	14%